

Kokouksen aloitus ja järjestäytyminen

Tilaisuus avattiin klo 17.00. Tilaisuuden osallistujat esittäytyivät

Yhteysviranomaisen, ELY-keskuksen puheenvuoro

Yhteysviranomaisena toimiva Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus kertoi YVA-menettelystä, joka perustuu YVA-lakiin. YVA-menettelyssä tuotetaan tietoa hankkeen ympäristövaikutuksista. Hankkeesta on järjestetty YVA-lain tarkoittama ennakkoneuvottelu, jossa on sovittu YVA-kaava - yhteismenettelystä, jossa Pyhäjärven kaupunki vastaa prosessista. Tämä tarkoittaa sitä, että YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi tehdään osana maankäyttö- ja rakennuslain mukaista yleiskaavaprosessia. Tällöin tuulivoimayleiskaavoituksen yhteydessä vaikutukset arvioidaan ja selvitetään sekä YVA-lain että maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaisesti. YVA-aineisto liitetään osaksi kaava-aineistoa. Käytännön työstä vastaavat YVA-konsultti FCG ja hankevastaava. Yhteysviranomainen tarkistaa aineiston laadun ja riittävyyden.

Nyt ollaan esittelemässä MRL:n mukaista osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa sekä YVA-lain mukaista YVA-suunnitelmaa eli sitä, miten ympäristövaikutusten arviointi aiotaan yleiskaavoituksen yhteydessä toteuttaa. Tämän jälkeen tehdään selvitykset ja niiden pohjalta laaditaan yhdistetty YVA-kaavaselostus kaavaluonnosvaiheessa. Selostuksesta annettava yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä on edellytyksenä lupapäätöksille. Sekä suunnitelma että prosessin lopputuotoksena saatava selostus asetetaan nähtäville ja kaikki kiinnostuneet voivat niistä lausua. Nyt on nähtävillä olevasta suunnitelmasta tulee toimittaa lausunnot ja mielipiteet kaupungille 6.11.2021 mennessä. Aineisto on nähtävillä kaupungin internetsivulla sekä osoitteessa www.ymparisto.fi/itamakituulivoimapuistoYVA

YVA-lain mukaan yhteysviranomainen voi täydennyttää aineistoa ennen nähtäville asettamista. YVA-kaava-selostusta voidaan joskus joutua täydentämään myös lausuntomenettelyn jälkeen, mikäli selostus on niin puutteellinen, ettei yhteysviranomainen voi antaa siitä perusteltua päätelmäänsä. Tällöin selostus asetetaan uudestaan nähtäville ja siitä on mahdollista lausua.

Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä tulee ottaa huomioon lupamenettelyssä ja luvasta on käytävä ilmi, miten se on otettu huomioon. Lupaviranomaisen tulee tarkistaa päätelmän ajantasaisuus lupia myöntäessään. Yhteysviranomaiselta voi pyytää lausunnon perustellun päätelmän ajantasaisuudesta. Ajantasaisuuteen voi vaikuttaa mm. hankkeessa päätelmän antamisen jälkeen tapahtuneet muutokset.

Yhteysviranomaisen perustellun päätelmän ja ELY-keskuksen kaavaluonnoslausunnon jälkeen tuulivoimayleiskaavoitus etenee normaalisti kaavaehdotusvaiheeseen kuulemisineen ja sen jälkeen kunnalliseen hyväksymismenettelyyn.

Hankevastaavan, Neoen Finland Oy:n puheenvuoro

Neoen kertoi hankkeen taustoista ja yrityksestä. Yhtiö on ranskalainen, mutta toimii paikallisesti. Pyritään yhdistämään globaalin ja lokaalin etuja. Esimerkiksi tuulivoimaloiden hankinnassa globaali näkökulma on tärkeä. Neoenin toiminnassa korostuvat aurinkoenergia, tuulivoima ja akkuteknologia. Yrityksen pääliiketoiminta on myydä sähköä. Moni muu toimija kehittää ensin ja myy hankkeen sitten. Vastuullisuus on Neoenin toiminnan elinehto. Toiminta kattaa 15 maata.

Alunperin yritys oli aurinkovoiman tuottaja. Tuulivoima kasvaa nopeimmin. Hankekehitys on tärkeä vaihe, koska yritys tekee hankkeen itselleen. Yritys antaa osan tuotoista paikallisen yhteisön kehittämiseen ja pyrkii tuomaan lisää elinvoimaa kuntaan silläkin tavoin. Esimerkiksi erään hankkeen yhteydessä tuodaan alueelle kuituinternet, rakennetaan metsästystorneja, sähköistetty metsästysmaja ja niin edelleen.

Tällä hetkellä Neoenillä on tuotannossa Hedetin tuulipuisto Närpiössä ja siellä suurin asiakas Google. Mutkalampi on rakennusvaiheessa ja se on tällä hetkellä Suomen suurin tuulipuistohanke. Mutkalammen hankkeessa tulee 150 km uutta tiestöä. Kyseessä on 500 miljoonan euron investointi. Hyvät hankkeet ovat yritykselle tärkeitä, koska yritys tekee ne itselleen ja paikallisyhteisölle. Lisäksi yhtiöllä on tuotannossa Yliikkälän akkuvarasto, joka on yksi Euroopan suurimmista sähkövarastoista.

Konsultin, FCG Finnish Consulting Group Oy:n puheenvuoro

YVA-projektipäällikkö Marja Nuottajärvi kertoi ympäristön vaikutusten arvioinnin tilanteesta sekä vaikutusten arvioinnin menetelmistä. Esiityksen sisältö pohjautui nähtävillä olevaan osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan sekä ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmaan. Ville Ahvikko kertoi alueen kaavoituksesta ja sen lähtökohdista.

Kysymykset ja vastaukset -osio

Kysymys tiestöstä: kuinka liikennettä ohjataan, kun kt 27 kautta tapahtuisi kulku? Murtomäen hanke joutui myös tekemään tiestönsä muualle. Tieosakkaille ei saisi tulla ylimääräisiä rasitteita. suurimmat vaikutukset ympäristöön ja ihmisiin, pystyykö alueella liikkumaan normaalisti?

Neoen: Hankkeet täytyy suunnitella erillisinä ja niille on omat reittinsä. Paljon riippuu hankkeen aikataulusta, miten liikenne käytännössä järjestetään. Yhteistuumin mietitään tiestön käyttöä. Kun tiestöä parannetaan mm. puukorjuu on helpompaa. On tiedossa, että rakentamisen aikana hanke vaikuttaa liikkumiseen alueella. Esim Mutkalammen hankkeessa nähtiin, että tiestön rakentaminen on suuri maanrakennusponnistus. Mutta sellaista tilannetta ei tule, että ihmiset jäisivät

tiejärjestelyiden takia mottiin. Ei ole tullut sellaista tilannetta, mitä ei olisi voitu ratkaista. Kenenkään ei tarvitse muuttaa pois. Esimerkiksi joihinkin risteyksiin on tuotu liikennevaloja rakentamisen ajaksi.

Kysymys: Onko sama laitetoimittaja kaikissa puistoissa?

Neoen: Yritys kilpailuttaa kaikki puistot. On esimerkkejä puistoista, joissa on eri toimittajat

Kysymys: Hoitaako tuulivoimayhtiö tiestöä rakentamisen jälkeenkin?

Tuulipuiston alueen tiet ja niiden hoitaminen sekä kunnostaminen kuuluvat yhtiölle. Tiedyt veloitteet tulee tiekunnilta ja esim. hätäajoneuvojen tulee päästä liikkumaan jos työntekijä tai urakoitsija loukkaantuu tms.

Kysymys: Miten lähelle yksittäisiä talousrakennuksia on voimaloita sijoitettu ja onko melu ja välkehaittaa koitunut?

Neoen: Lähtökohtaisesti piirretään kahden kilometrin säteellä vaikutusalue ja tapauskohtaisesti huomioidaan, jos lähempänä. Yksistään metrimäärä ei ole merkittävin tekijä vaan melu- ja välkevaikutusten näkökulmasta suunnitellaan. Esimerkiksi YITn Murtomäen hankkeen osalta otetaan myös yhteisvaikutukset huomioon. Teknisiäkin mahdollisuuksia on välkettä rajoittaa.

Tekniset mahdollisuudet: välkkeen osalta haitta-aika voi olla hyvin lyhyt aika, esim tietty aika päivästä, jolloin aurinko on tiettyssä kulmassa.

Infraääni tullaan huomioimaan mallinuksissa. Mallinnukset tehdään kaavaluonnosvaiheessa.

Kommentti: Äänihaittaa on 2,5 kilometrin päähän. Voimalat tulisi sijoittaa meren rantaan ja erämaahan. Asutuksen lähelle ei haluta voimaloita.

Kysymys: Millä laskentaperustella 65 000 euroa on tullut purkurahastoon? Miksi sitä ei makseta kerralla vaan eri vuosina?

Neoen: Tuo laskelma perustuu siihen arvioon, että se riittää. Elinkaari tuulivoimaloille on noin 30 vuotta, joten on tärkeää, että purkuraha sitoudutaan maksamaan. Lainsäädännön kautta on velvoite hoitaa purku.

Kysymys: Onko tarkoitus myydä hanke toisalle? Lupaako yritys, että se omistaa puiston seuraavat 30 vuotta?

Neoen: Yritys tuottaa sähköä, eikä yritys ole koskaan hankkeitaan myynyt. Tuulipuisto tulee toimimaan omassa yhtiössään. Yrityksen liiketoimintaa on, että puistoja ei myydä.

Kysymys: Voidaanko sähkö myydä ulkomaille?

Neoen: Se on mahdollista, että sähkön ostaja on ulkomaalainen toimija. Kun hanke on luvitettu, niin sen jälkeen aletaan asiakkaita hakea, on vaikea sanoa etukäteen.

Kommentti: Periaatteessa hanketoimija hyötyy alueesta ja haitat jäävät asukkaille.

Neoen: Mikä tahansa sähkönmyyntiyritys pyrkii saamaan sellaisen sopimuksen mikä hyödyttää monia osapuolia. Sähkönmyyntisopimuksen osapuolen tulee olla vahva toimija. Yrityksen

liiketoimintamalli on se, että se myy sähköä, on vaikea sanoa, miltä maailma näyttää 30 vuoden kuluttua.

kysymys: Mistä maasta asentajat hankitaan?

Neoen: Riippuu hankinnasta aikanaan, ”sekä että”. Pyritään mahdollisimman paljon työllistämään paikallisia yrityksiä. Jonkin verran ulkomaalaista työvoimaa – ne ovat usein teknisiä asiantuntijoita, kun tulevat pystytysvaiheessa.

Kysymys: Miten saa tehdä metsätaloustoimenpiteitä / metsästää?

Neoen: Rakentamisen ajan täytyy yhteensovittaa. Esim Mutkalammella on joka viikko kokous metsästysseuran kanssa. Kyseessä on jatkuva dialogi. Rakentaminen menee aika paljon työmaan ehdoilla. Rakentamisen jälkeen voi metsästää ja hoitaa puustoanormaalisti.

Kysymys: Kun tuulivoimala valmistuu, millainen liikkumisrajoitusalue on?

Neoen: tuulipuistoissa liikkumista ei ole rajoitettu. Jos tehdään ylläpitotöitä, nostovyöhyke rajataan. Riski, että voimalasta jotain tippuu, on hyvin pieni. Tuulipuistosta saattaa ennemminkin olla hyötyä kuin haittaa, koska tiestö paranee ja marjastamaan pääsee paremmin.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen

Suunnitelmassa esitetty layout eli voimaloiden sijoittelu tulee muuttumaan, ympäristövaikutusten selvitysten tulokset, mallinnukset ja vastaavat seikat vaikuttavat vielä paljonkin.

Puheenjohtajan puheenvuoro

Tilaisuuden puheenjohtaja, Pyhäjärven kaupunginvaltuuston puheenjohtaja totesi, että kunta suhtautuu positiivisesti tulovirran näkökulmasta tuulivoimapuistoihin. Kaivoksen uusiokäyttöön liittyen esim. energiavarastointi on myös yksi looginen yhtymäkohta. Tiestöt tuulivoima-alueilla tulevat olemaan hyvin perustettuja sekä leveitä.

Puheenjohtaja päätti tilaisuuden klo 18.46, kun kysymyksiä ei enää tullut.

Muistiin kirjasi Ville Ahvikko / FCG